

**Prekių (paslaugų),
sunaudotų reklamai,
reprezentacijai, paramai,
privatiems poreikiams
tenkinti, apmokestinimas
PVM**

**VMI prie FM
Mokesčių informacijos departamentas
2016 m.**



Seminaro planas

- Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti
- PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobiliu naudojami tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais
- Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma
- Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai
- Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai
- Prekių suvartojimas fizinio asmens, PVM mokėtojo, privatiems poreikiams tenkinti
- Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti
- PVM sąskaitų faktūrų registrai, jų duomenų teikimas

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

PVMĮ 5 straipsnis:

- Prekių tiekimu už atlygį PVM įstatyme laikomas ir prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.
- Suvartojimu privatiems poreikiams tenkinti laikoma, kai PVM mokėtojas neatlygintinai kitam asmeniui atidavė prekes:
 - pirktas ar importuotas, kurių pirkimo (importo) PVM buvo atskaitytas, arba
 - savos gamybos prekes, kurioms pagaminti įsigytų prekių (paslaugų) pirkimo (importo) PVM buvo atskaitytas.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Jeigu PVM mokėtojas neatlygintinai perdavė kitam asmeniui prekes, kurių pirkimo PVM buvo įtraukęs į atskaitą, laikoma, kad šios prekės buvo tiekiamos už atlygį ir už jas turi būti apskaičiuotas nustatyto dydžio pardavimo PVM.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Prievolė apskaičiuoti PVM už prekes, suvartotas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, atsiranda, kai prekės suvartojamos arba neatlygintinai perduodamos kitam asmeniui, kuris įgyja teisę disponuoti ta preke kaip savininkas.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

Privatiems poreikiams tenkinti suvartotų prekių apmokestinamoji vertė (PVMĮ 15 str.):

- įsigytų prekių – jų **pirkimo kaina** (išskyrus PVM);
- savos gamybos prekių – **pasigaminimo savikaina**;
- ilgalaikio turto – apmokestinamoji vertė lygi **nenudėvėtai** to turto vertės daliai apmokestinimo momentu.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Prekių suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti įforminamas PVM sąskaita faktūra, kurioje nurodoma:
 - išrašymo data;
 - PVM sąskaitos faktūros serija ir numeris;
 - prekių tiekėjo PVM mokėtojo kodas;
 - prekių pavadinimas;
 - prekių apmokestinamoji vertė;
 - PVM tarifas ir PVM suma nacionaline valiuta;
 - „**Prekių suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti**“.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

PVM deklaracijos formoje FR0600 deklaruojama:

- 14 laukelyje – neatlygintinai perduotų prekių apmokestinamoji vertė;
- 29 (30;31) laukelyje – apskaičiuotas pardavimo PVM.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

1 pavyzdys

- Įmonė, gaminanti konditerinius gaminius, gruodžio mėn. prieš Kalėdas neatlygintinai kitai įmonei perdavė gaminių, kurių savikaina 600 Eur.
- Konditerinių gaminių gamybai įmonė pirko maisto produktų, sunaudojo elektros energijos, kurių pirkimo PVM buvo atskaitytas.
- Laikoma, kad perduoti konditeriniai gaminiai buvo suvartoti privatiems poreikiams tenkinti, todėl nuo jų savikainos turi būti apskaičiuotas pardavimo PVM.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

1 pavyzdys (tęsinys)

PVM deklaracijoje deklaruojama:

- 14 laukelis – 600 Eur
(apmokestinamoji vertė –
pasigaminimo savikaina)
- 29 laukelis – 126 Eur
(600 x 21 %
apskaičiuotas pardavimo
PVM)

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

2 pavyzdys

- Įmonė, PVM mokėtoja, gamina ir parduoda baldus. Baldams gaminti įsigytų prekių ir paslaugų pirkimo PVM įtraukia į PVM atskaitą. Darbuotojui jubiliejaus proga 2015 m. spalio mėn. įmonė padovanojo minkštų baldų komplektą, kurio pasigaminimo savikaina 500 Eur.
- Laikoma, kad prekė buvo suvartota privatiems poreikiams tenkinti, nes baldams pagaminti įsigytų prekių (paslaugų) pirkimo PVM buvo atskaitytas.
- FR0600 14 laukelis – 500 Eur
- 29 laukelis –105 Eur (500* 21%)

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

3 pavyzdys

- Įmonė, PVM mokėtoja, 2011 m. rugsėjo mėnesį PVM apmokestinamai veiklai vykdyti įsigijo krovininį automobilį, kurį apskaitė kaip ilgalaikį turtą ir pirkimo PVM įtraukė į atskaitą. Automobilio įsigijimo kaina 80 000 LT (23 188 Eur), jo nusidėvėjimo laikotarpis pagal Pelno mokesčio įstatymą – 6 metai. Automobilį naudojo 4 metus. 2015 m. spalio mėn. automobilį nemokamai perdavė savo darbuotojui.
- Kadangi automobilio pirkimo PVM buvo atskaitytas, nuo nemokamai perduoto automobilio **nenudėvėtos vertės** turi būti apskaičiuotas 21 proc. PVM.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

3 pavyzdys (tęsinys)

- Nenudėvėta automobilio vertė 7 729 Eur;
- apskaičiuota PVM suma 1 623 Eur ($7\,729 \cdot 21\%$);
- PVM deklaracijoje FR0600 spalio mėn. įrašoma:
 - 14 laukelis – 7 729
 - 29 laukelis – 1 623

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Suvartojimu privatiems poreikiams tenkinti nelaikomas prekių panaudojimas įmonės darbuotojų normalioms darbo sąlygoms sudaryti (pvz., maitinimo vietų įrengimas).
- Tačiau šiuo atveju turi būti atsižvelgiama į įmonės veiklos pobūdį, darbo grafiką, įmonės dydį, įsigytų prekių pobūdį ir paskirtį.

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

4 pavyzdys

- Įmonė, PVM mokėtoja, užsiimanti statybine veikla, 2015 m. gegužės mėn. dalį įsigytų statybinių medžiagų, kurių vertė be PVM – 5 000 Eur, panaudojo poilsio namų, skirtų darbuotojams, einamajam remontui atlikti. Poilsio namuose darbuotojai ilsisi nemokamai.
- ***Statybinės medžiagos, kurių pirkimo PVM atskaitytas, panaudotos privatiems poreikiams tenkinti.***
- Apskaičiuojamas pardavimo PVM 1 050 Eur (5 000*21%)

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. 1K-162 patvirtintas pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas)

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

- Pagal šio aprašo nuostatas asmens gauta nauda gali būti įvertinama:
 - 0,75 proc. to automobilio tikrosios rinkos kainos (nustatytos mokestinio laikotarpio, kurį gaunamos pajamos natūra, sausio 1 d. arba mokestinio laikotarpio dieną, kurią pajamų natūra davėjas automobilį įsigijo, neatsižvelgiant į tai, kurią mokestinio laikotarpio mėnesio dalį gyventojas faktiškai naudojosi šiuo automobiliu) laikant, **kad į šią vertę įskaitomos pajamų natūra davėjo išlaidos gyventojų tikslais sunaudotiems degalams;**
 - arba**
 - 0,70 proc. to automobilio tikrosios rinkos kainos, **jeigu pajamų natūra davėjas neapmoka jokių gyventojų (asmeniniais tikslais naudojančio suteiktą automobilį) sunaudotų degalų išlaidų.**

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

- Jei dėl įmonės automobilio naudojimo gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) apskaičiavimo tikslais gyventojų natūra gauta nauda buvo įvertinta **0,75 proc.** automobilio rinkos kainos, laikytina, kad per mėnesį asmeniniams poreikiams sunaudotų **degalų vertė sudaro 0,05 proc.** automobilio rinkos kainos (0,75 proc. – 0,70 proc.).
- Apskaičiuojant pardavimo PVM už šiuos privatiems poreikiams per mėnesį suvartotus degalus, kurių pirkimo (importo) PVM buvo įtrauktas į PVM atskaitą, degalų apmokestinamąją vertę laikoma **0,05 proc. automobilio tikrosios rinkos kainos.**

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

5 pavyzdys

- Darbuotojas darbo ir asmeniniais tikslais naudojasi įmonei priklausančiu lengvuoju automobiliu, kurio pirkimo PVM nebuvo atskaitytas. Pajamoms natūra apskaičiuoti įmonė pasirinko 0,75 proc. nuo automobilio rinkos kainos.
- Automobilio rinkos kaina – 15 000 Eur
- Privatiems poreikiams tenkinti sunaudoto kuro vertė 7,50 eurų ($15\,000 \text{ Eur} * 0,05\%$).
- Pardavimo PVM – $1,57(7,5 * 21\%)$.

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

- Kitais atvejais, kai gyventojas asmeniniais tikslais naudoja įmonės (PVM mokėtojos) automobilį kartu naudodamas ir įmonės įsigytus degalus, kurių pirkimo PVM buvo atskaitytas, prievolė apskaičiuoti privatiems poreikiams suvartotų degalų pardavimo PVM atsiranda **už faktiškai fizinio asmens asmeniniais tikslais sunaudotą degalų kiekį.**

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

- Tos pačios PVM apskaičiavimo prievolės PVM mokėtojui atsiranda ir dėl paties **automobilio, kurio pirkimo PVM buvo atskaitytas**, naudojimo privatiems tikslams.
- Jei dėl automobilio naudojimo GPM apskaičiavimo tikslais gyventojų natūra gauta nauda buvo įvertinta **0,75 proc.** automobilio rinkos kainos, tai automobilio naudojimo per mėnesį privatiems poreikiams tenkinti apmokestinamąją vertę, nuo kurios turi būti apskaičiuotas pardavimo PVM, laikoma **0,70 proc. automobilio rinkos kainos**.
- Kitais atvejais automobilio naudojimo privatiems poreikiams tenkinti apmokestinamoji vertė, nuo kurios turi būti apskaičiuotas pardavimo PVM, turi būti apskaičiuota PVMĮ 15 str. 3 dalyje nustatyta tvarka.

PVM prievolės, kai darbuotojai įmonės automobilius naudoja tiek įmonės, tiek asmeniniais tikslais

- Jeigu paties lengvojo automobilio pirkimo PVM jokia dalis **nebuvo atskaityta**, tai įmonės darbuotojui pasinaudojus tokiu įmonės automobiliu ne tik darbo, bet ir asmeniniais tikslais, **neatsiranda prievolės** apskaičiuoti pardavimo PVM kaip už paslaugas, suteiktas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.

Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma

PVMĮ 5 str. 3 d.

- Kai PVM mokėtojo gaminamų (parduodamų) prekių kokybė, prieš parduant jas vartotojui, turi būti ištirta arba išbandyta tam tikrais bandymais, šiam tikslui reikalingas prekių kiekis gali būti nemokamai **perduodamas galutinai suvartoti (tyrimui, analizei, bandymams atlikti)** pačios įmonės laboratorijai, kitai įstaigai (įmonei), užsiimančiai specialiais tyrimais, analize ar bandymais, o taip pat potencialiems prekių pirkėjams, kad jie atliktų tokius tyrimus, analizę ar bandymus.
- Toks prekių perdavimas **nelaikomas** suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.

Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma

6 pavyzdys

- Įmonės veikla – didmeninė prekyba trašomis, žemėmis, sėklomis. Įmonė, kad pritrauktų daugiau pirkėjų, siūlo esamiems klientams prekiauti naujomis papildomomis prekių grupėmis, neatlygintinai perduodama sukomplektuotus prekių paketus, o prekių gavėjas įsipareigoja bendrovei suteikti informacijos apie šių prekių paklausą, pirkėjų pageidavimus, atsiliepimus apie prekes.
- ***Prekių perdavimas potencialiems pirkėjams dėl prekių paklausos ištyrimo / analizės nelaikomas suvartojimu privatiems poreikiams tenkinti.***

Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma

PVMĮ 5 str. 4 d.

- Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikomas jų perdavimas ar sunaudojimas, kai jos perduodamos arba sunaudojamos **kaip nedidelės vertės dovanos** (reklamai, reprezentacijai, labdarai ir (arba) paramai).
- Kuriais atvejais ir kokios vertės dovanos laikomos „nedidelės vertės dovanomis“ nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 861 (toliau – Nutarimas).

Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma

- Reklama ir reprezentacija suprantamos taip, kaip tai apibrėžta Pelno mokesčio įstatyme.
- Labdara ir parama – kaip tai reglamentuojama Labdaros ir paramos įstatyme.

Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma

- Reklamai skirtų prekių ir paslaugų pirkimo PVM atskaitomas be apribojimų.
- Reprezentacijai skirtų prekių 75 proc. pirkimo PVM traukiama į PVM atskaitą.
- Likę 25 proc. pirkimo PVM turėtų būti dengiami iš PVM mokėtojo pelno.

Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma

- Vien prekių, kurių pirkimo PVM (ar jo dalis) buvo atskaityta, sunaudojimas reklamos ar reprezentacijos tikslais (vykdant ekonominę veiklą, suteikiančią teisę į atskaitą) savaime nesukelia prievolės apskaičiuoti tų prekių pardavimo PVM, jeigu jos **niekam nebuvo padovanotos.**

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

- Reklamos tikslais dalijamos reklaminės prekės, kurios kaip dovana įteikiamos **konkrečiam asmeniui ir kurias asmuo gali panaudoti pagal tų prekių tiesioginę paskirtį**, laikomos suvartotomis PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, jeigu tokios dovanos vertė yra didesnė už Nutarime nurodytos „nedidelės vertės dovanos“ vertę.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

- Nedidelės vertės dovanomis gali būti neatlygintinai esamiems ir potencialiems pirkėjams išdalintos prekės, kurios atitinka **bent vieną** iš kriterijų:
 - prekės atitinka PVM mokėtojo veiklos pobūdį, t. y. perduotos ar sunaudotos prekės, kurias įmonė gamina ar numato gaminti (prekiauja ar numato prekiauti);
 - prekės yra specialūs išdalinimui skirtų prekių pavyzdžiai;
 - prekės teikia informaciją apie PVM mokėtoją (su įmonės simbolika ar kita informacija apie jos vykdomą veiklą).

Išdalinus tokias prekes – nedidelės vertės dovanas – potencialiems pirkėjams PVM neapskaičiuojamas (nelaikoma suvartojimu privatiems poreikiams tenkinti)

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

7 pavyzdys

- Įmonė, gaminanti pieno produktus, reprezentacinio renginio metu potencialiems pirkėjams reklamos tikslais davė paragauti pagamintų sūrių.
- Reklaminio renginio metu įmonė, prekiaujanti kava, pirkėjams nemokamai dalino sumažintos pakuotės (ne pardavimui skirtos) kavos pavyzdžius.

Abiem atvejais nelaikoma, kad prekės suvartotos įmonės privatiems poreikiams tenkinti

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

8 pavyzdys

- Įmonė reprezentacijai įsigijo 5 rašiklius su įmonės simbolika. Vieno rašiklio įsigijimo kaina – 30 eurų ir 6,30 Eur PVM. Į PVM atskaitą įtraukė 75 proc. pirkimo PVM (4,73 Eur).
- Įsigijo pakabukų su įmonės simbolika. Vieno pakabuko įsigijimo kaina – 1 Eur. Pakabukus reklaminės akcijos metu įteikia pirkėjams.
- *Abiem atvejais nelaikoma, kad prekės suvartotos privatiems poreikiams tenkinti, jei neviršija Nutarime „nedidelės vertės dovanos“ nustatytos vertės.*

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

- Laikoma, kad PVM mokėtojas perdavė ar sunaudojo prekes reklamai (reprezentacijai), kaip nedidelės vertės dovanas ir tai nelaikoma suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, jei nurodytos prekės perduotos ar sunaudotos kuriuo nors iš nurodytųjų būdu:
 1. Suvartojamos reklaminių renginių metu, kur jos pristatomos ir reklamuojamos esamiems ir potencialiems pirkėjams (klientams);

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

- Šios nuostatos taikomos maisto produktams, gėrimams ir panašioms prekėms, kurias įmanoma galutinai suvartoti renginio metu.
- PVM mokėtojas laisvos formos akte turi nurodyti tokio renginio vietą, laiką, patiektas ir sunaudotas prekes.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

9 pavyzdys

- Įmonė patyrė išlaidų (350 Eur + 73,50 Eur PVM) vaišindama verslo partnerių atstovus restorane. Nuo šių vaišių vertės apskaičiuotas 75 proc. pirkimo PVM t. y. 55,12 (73,50 x 75 proc.) gali būti įtrauktas į atskaitą.
- Nei PVM įstatymo 5 straipsnio, nei 8 straipsnio nuostatos šiuo atveju netaikomos, t. y. pardavimo PVM nuo vaišių vertės skaičiuoti nereikia.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

2. Prekės neatlygintinai išdalinamos reklaminių renginių (prezentacijų) metu, kur jos pristatomos ir reklamuojamos esamiems ir potencialiems pirkėjams.

- Prekės vertė **negali būti didesnė kaip 10 Eur**
- Laisvos formos dokumente turi būti nurodyta tokio renginio vieta, laikas, patiektos ir sunaudotos prekės.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

10 pavyzdys

- Paslaugas teikianti įmonė organizavo reklaminę akciją, kurios metu visiems įmonės biure apsilankiusiems klientams buvo įteikti suvenyrai su įmonės logotipu. Šių suvenyrų vertė – 9 Eur.
- Kadangi reklaminės akcijos metu vienos nemokamai atiduotos prekės apmokestinamoji vertė neviršijo 10 Eur, laikoma, kad buvo išdalintos nedidelės vertės dovanos ir PVM nuo jų neskaičiuojamas.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

11 pavyzdys

- Parduotuvės (kosmetikos) atidarymo proga buvo organizuota reklaminė akcija, kurios metu pirkėjams buvo dalinami šampūnai. Vieno šampūno įsigijimo kaina be PVM – 6 Eur.
- Nemokamai atiduotos prekės **vertė neviršijo 10 Eur.**
- Nelaikoma suvartojimu privatiems poreikiams.
- Renginys reklaminio pobūdžio, todėl pirkimo PVM apribojimais (taikomi reprezentaciniam renginiui) netaikomi.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

Nutarimo 3.3 p.

3. Konkrečiam pirkėjui (klientui), kuris įsigijo kokią nors PVM mokėtojo tiekiamą prekę ar teikiamą paslaugą, perduotos prekės.

- Tokių perduotų prekių apmokestinamoji vertė negali būti didesnė **kaip 5 proc.** to pirkėjo (kliento) įsigytos PVM mokėtojo tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos apmokestinamosios vertės ir bet kuriuo atveju negali būti didesnė kaip **15 Eur**;
- Papildomai įteikus prekę dėl kliento **tęstinių paslaugų** įsigijimo taikoma **15 eurų** riba.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

12 pavyzdys

- Įmonė, prekiaujanti baldais, paskelbė akciją, kad pirkėjui, nusipirkusiam lovą, nemokamai padovanos lentynėlę. Pirkėjui, nusipirkusiam lovą už 900 Eur, buvo padovanota 50 Eur vertės (be PVM) lentynėlė.
- Nemokamai atiduotos lentynėlės vertė yra didesnė už 5 proc. nuo prekės apmokestinamosios vertės ($900 \times 5\% = 45$ Eur).
- Todėl ji nelaikoma nedidelės vertės dovana ir nuo šios prekės apmokestinamosios vertės turi būti apskaičiuotas PVM ($50 * 21\% = 10,50$ Eur).

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

Nutarimo 3.5-3.6 p.

4. Specialūs išdalijimui skirti prekiniai pavyzdžiai yra išdalyti esamiems ir (arba) potencialiems pirkėjams (klientams).
5. Perduotos neatlygintinai PVM mokėtojo organizuotų **konkursų, loterijų, varžybų ir kitų renginių laimėtojams, o vieno laimėtojo laimėtų prekių apmokestinamoji vertė neviršija 75 Eur.**
6. Perduotos neatlygintinai kitiems asmenims siekiant užmegzti su jais verslo ryšius arba plėtoti esamus (reprezentacijai), o kiekvieno **konkreto** asmens neatlygintinai gautų prekių apmokestinamoji vertė **neviršija 75 Eur.**

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

13 pavyzdys

- Įmonė per susitikimą su verslo partneriais, atvykusiais sudaryti prekių pirkimo sutarčių, siekdama ir toliau plėtoti su jais verslo ryšius, kiekvienam įteikė po skėtį, kurio pirkimo PVM buvo atskaitytas. Vieno skėčio įsigijimo kaina be PVM – 8 Eur.
- Nemokamai įteikti skėčiai laikomi nedidelės vertės dovanomis, todėl jų perdavimas nelaikomas prekių suvartojimu privatiems poreikiams tenkinti.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

14 pavyzdys

- Įmonė susitikimo metu būsimiems verslo partneriams įteikė po rašiklį (pirkimo PVM buvo atskaitytas), kurio įsigijimo kaina be PVM 80 Eur.
- Vieno neatlygintinai atiduoto rašiklio vertė **viršija nustatytą 75 Eur ribą**, todėl jie nelaikomi nedidelės vertės dovanomis ir nuo jų vertės, kaip nuo prekių, suvartotų privatiems poreikiams tenkinti, apskaičiuojamas PVM – 16,80 Eur ($80 * 21\%$).

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacija

- Jei įsigyta reprezentacijai skirta prekė, kurios 75 proc. pirkimo PVM buvo atskaityta (PVMĮ 62 str.), atiduota kaip dovana, kurios vertė didesnė už Nutarime nustatytos „nedidelės vertės dovanos“ vertę, tai nuo visos tokios dovanos vertės (įsigijimo kainos) apskaičiuojamas pardavimo PVM, kaip už prekę, suvartotą PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.
- Apskaičiavus pardavimo PVM, PVM mokėtojas turi teisę į visą šių prekių pirkimo PVM atskaitą.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

- Reklaminių bei reprezentacinių renginių organizavimui patirtų išlaidų bei dovanų pirkimo PVM atskaitai pagrįsti turi būti surašomas juridinę galią turintis aktas.
- Nurodoma renginio vieta ir data, panaudotos išlaidos bei dovanos.
- Nėra būtina nurodyti fizinių asmenų, gaunančių dovanas, vardų bei pavardžių, tačiau gavėjai – kiti asmenys (įmonės ir kiti juridiniai asmenys) – turėtų būti nurodyti.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

- Kai tam pačiam asmeniui neatlygintinai perduodamos prekės (įteikiamos dovanos), kurių (perduotų vienu metu) vertė neviršija nedidelės vertės dovanos vertės, tačiau įvertinus prekių perdavimo tam pačiam asmeniui dažnumą bei kitas aplinkybes, galima įsitikinti, kad buvo siekiama tik formaliai atitikti nedidelės vertės dovanos vertės apribojimų skaidant didesnės vertės prekių perdavimą į keletą mažesnės vertės prekių perdavimo tam pačiam asmeniui atvejų, tai tokios įteiktos dovanos neturėtų būti laikomos nedidelės vertės dovanomis.
- Turi būti apskaičiuotas neatlygintinai perduotų prekių pardavimo PVM.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

15 pavyzdys

- Įmonė prekiauja indais. Vieną taurių komplektą, kurio įsigijimo kaina – 100 Eur, PVM – 21 Eur, pirkimo PVM atskaitytas (prekės įsigytos perparduoti), įmonė panaudoja reprezentacijai (padovanoja verslo partneriui).
- Vertė viršija nustatytąją 75 Eur sumą.
- Nuo įsigijimo kainos turi būti apskaičiuotas pardavimo PVM – 21 Eur.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos reklamai, reprezentacijai

16 pavyzdys

- Taurių komplekto įsigijimo vertė 50 Eur, PVM 10,50 Eur. Vieną tokį komplektą įmonė panaudojo reprezentacijai, pardavimo PVM neskaičiuojamas (neviršija Nutarime nustatyto „nedidelės vertės dovanos“ (75 Eur) ribos).
- Turi būti patikslinama PVM atskaita (mažinama 25 proc.), nes prekė sunaudota reprezentacijai (galima tik 75 proc. PVM atskaita).

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

- Laikoma, kad PVM mokėtojas perdavė ar sunaudojo prekes labdarai ir (arba) paramai, jeigu prekės perduotos ar sunaudotos laikantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo reikalavimų.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

Prekės perduotos labdarai

Nutarimo 6 p.

- Laikoma, kad PVM mokėtojas, kuris pagal Labdaros ir paramos įstatymą gali būti **labdaros teikėjas**, perdavė ar sunaudavo prekes labdarai, ir tai nelaikoma suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, jeigu prekės (maisto produktai, gėrimai ir kitos panašios prekės) **labdaros gavėjų suvartotos** ar bet kokios prekės jiems perduotos neatlygintinai, o **konkrečiau** labdaros gavėjo gautų prekių apmokestinamoji vertė per **kalendorinį mėnesį ne didesnė kaip 75 Eur.**

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

17 pavyzdys

- Viešoji įstaiga, kuri pagal Labdaros ir paramos įstatymą gali būti labdaros teikėja, PVM mokėtoja, turinti savo valgyklą, 2 kartus per mėnesį organizavo bedarbiams 4 Eur vertės (kiekvienam) labdaringus pietus, kurių metu kiekvienam bedarbiui įteikė po 20 Eur vertės higienos priemonių. Iš viso vienam bedarbiui per kalendorinį mėnesį suteiktos labdaros vertė 48 Eur $((20+4) \times 2)$.
- Neviršija 75 Eur vertės.
- Pardavimo PVM, kaip nuo prekių, suvartotų PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, neskaičiuojamas.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

Prekės perduotos paramai

Nutarimo 7.1 p.

- Prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti nelaikoma, kai PVM mokėtojas perduoda paramos gavėjui, turinčiam teisę teikti labdarą (pvz., labdaros ir paramos fondai, asociacijos, viešosios įstaigos, visuomeninės organizacijos ir pan.), prekes kaip paramą,
- nurodo paramos gavėjui šias prekes panaudoti labdarai,
- paramos gavėjas įsipareigoja tai daryti,
- kiekvieno konkretaus labdaros gavėjo gaunamų prekių apmokestinamoji vertė neviršija **75 Eur per kalendorinį mėnesį**.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

- **Paramos** gavėjas turi pateikti raštišką įsipareigojimą paramos davėjui, kad kiekvienam konkrečiam labdaros gavėjui neperduos prekių daugiau kaip už 75 Eur.
- Įsipareigojimas gali būti numatytas ir raštiškoje sutartyje.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

18 pavyzdys

- Mėsos gamintojas, pagal sutartį su paramos gavėju, labdaros ir paramos fondu „Saulė“, kartą per mėnesį pateikia po 500 kg įvairių mėsos produktų už 1 500 Eur, kurie, kaip numatyta sutartyje, turi būti išdalinti socialiai remtinoms šeimoms, pagal Labdaros ir paramos įstatymą esančiomis labdaros gavėjomis. Vienai šeimai skiriama mėsos gaminių ne daugiau kaip už 40 Eur (tai numatyta paramos teikimo sutartyje).
- Vieno labdaros gavėjo gautų prekių apmokestinamoji vertė **ne didesnė kaip 75 Eur** per mėnesį.
- *Nelaikoma prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, pardavimo PVM neskaičiuojamas.*

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

Prekės, perduotos paramai

Nutarimo 7.2 p.

- PVM mokėtojas perdavė paramą paramos gavėjui jo **vykdomai visuomenei naudingai veiklai** (biudžetinei įstaigai – jos nuostatuose nustatytiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti),
- perduotų kaip parama prekių apmokestinamoji vertė **neviršija 145 Eur per PVM mokėtojo mokestinį laikotarpį**.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

19 pavyzdys

- Įmonė, gaminanti baldus, 2015 m. rugpjūčio mėn. mokyklai internatui (viešajai įstaigai) nemokamai perdavė 5 mokyklinių stalų, kurių vieno pagaminimo savikaina 25 Eur.
- Paramos gavėjui – mokyklai internatui jos vykdomai visuomenei naudingai veiklai švietimo srityje – vaikų mokymui skirtų nemokamai perduotų baldų apmokestinamoji vertė – 125 Eur (25 Eur x 5) neviršija nustatytos ribos.

Nelaikoma prekių suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti ir pardavimo PVM neskaičiuojamas.

Nedidelės vertės dovanos, sunaudotos labdarai, paramai

- ? Ar reikia apskaičiuoti įsigijimo PVM, kai prekės, skirtos paramai, įsigyjamos iš Europos Sąjungos valstybės narės PVM mokėtojo?
- Neatsižvelgiant į tai, kad prekės skirtos paramai, nuo įsigytų prekių apmokestinamosios vertės turi būti apskaičiuojamas 21 proc. PVM.

Prekių suvartojimas fizinio asmens, PVM mokėtojo, privatiems poreikiams tenkinti

- Jeigu fizinis asmuo, PVM mokėtojas, visą įsigytą ilgalaikį turtą priskyrė savo ekonominei veiklai vykdyti ir visą tokio turto pirkimo (importo) PVM atskaitė, tai perdavus šį turtą neatlygintinai kitam asmeniui, laikoma kad fizinis asmuo šį turtą sunaudojo savo, kaip PVM mokėtojo, privatiems poreikiams tenkinti ir nuo šio turto apmokestinamosios vertės turi būti apskaičiuojamas nustatyto dydžio pardavimo PVM.

Prekių suvartojimas fizinio asmens, PVM mokėtojo, privatiems poreikiams tenkinti

20 pavyzdys

- Ūkininkas, PVM mokėtojas, užsiimantis sodininkyste, visų įsigytų daugiamečių sodinukų, skirtų PVM apmokestinamai veiklai vykdyti, pirkimo PVM įtraukė į PVM atskaitą. 50 sodinukų už 400 Eur (po 8 Eur kiekvienas) padovanojo kaimynui.
- Kadangi sodinukų pirkimo PVM buvo atskaitytas, tai nuo padovanotų sodinukų, kaip nuo prekių, panaudotų PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, apmokestinamosios vertės (400 Eur) turi būti apskaičiuotas PVM (84 eurų).

Prekių suvartojimas fizinio asmens, PVM mokėtojo, privatiems poreikiams tenkinti

- Jei fizinis asmuo, PVM mokėtojas, savo ekonominei veiklai vykdyti priskyre dalį įsigyto ilgalaikio turto ir į PVM atskaitą įtraukė tik dalį šio turto pirkimo PVM, tai perdavus šį turta neatlygintinai, laikoma kad fizinis asmuo tik ekonominei veiklai priskirtą turto dalį sunaudojo savo kaip PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti ir tik nuo šios turto dalies apmokestinamosios vertės turi būti apskaičiuojamas 21 proc. pardavimo PVM.

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

PVMĮ 8 straipsnis

- Kai kitam asmeniui suteikiama teisė neatlygintinai laikinai pasinaudoti PVM mokėtojai nuosavybės teise priklausančiais daiktais, yra laikoma, kad suteikta paslauga PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.
- Šios nuostatos taikomos tik tuo atveju, jei neatlygintinai perduoto nuosavybės objekto (o jeigu jis pasigamintas – pirktų prekių ir paslaugų) pirkimo PVM ar jo dalis buvo įtraukta į PVM atskaitą.
- Jei PVM atskaita nebuvo pasinaudota, tai perdavus tokį objektą nemokamai, nelaikoma, kad buvo suteikta paslauga privatiems poreikiams tenkinti, t. y. nėra PVM objekto.

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

Apmokestinamoji vertė (15 str. 3 d.)

- PVM mokėtojo išlaidos (išskyrus patį PVM), patirtos suteikus nuosavybės teises naudotis objektu.
- Jeigu suteikta teisė naudotis PVM mokėtojo **ilgalaikiu turtu**, tai patirtoms išlaidoms priskiriama **to turto nusidėvėjimo suma**, kuri vadovaujantis pelno (pajamų) apmokestinimą reglamentuojančiais teisės aktais būtų apskaičiuota per tą laikotarpį, kurį turtas buvo suteiktas naudotis PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

21 pavyzdys

- Bendrovė, PVM mokėtoja, savo ilgalaikį turtą – betono maišyklę, kurios importo PVM buvo įtraukusi į atskaitą, 2015 m. gegužės 3 d. perdavė neatlygintinai naudotis individualų namą statančiam savo bendrovės darbuotojui.
- Nusidėvėjimo išlaidos – 42 Eur (42 Eur*3 d.), sunaudojo degalų už 40 eurų, viso patyrė 82 eurus išlaidų.
- Laikoma paslaugų teikimu privatiems PVM mokėtojo poreikiams tenkinti ir yra PVM objektas.
- Apskaičiuojama PVM suma 17 Eur (17,22 * 21%).

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Jeigu PVM mokėtojas neatlygintinai kitam asmeniui suteikia paslaugas ir toks paslaugų suteikimas **nėra susijęs su PVM mokėtojo ekonomine veikla**, tai yra laikoma paslaugų teikimu privatiems poreikiams tenkinti.

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

22 pavyzdys

- ŽŪB, PVM mokėtoja, bendrovės nariui neatlygintinai suteikė žemės arimo paslaugą. Šiai paslaugai atlikti buvo patirta išlaidų:

- už 64 Eur (be PVM) įsigyti degalai;
- 12 Eur traktoriaus ir padargų nusidėvėjimas.

Laikoma paslaugų teikimu privatiems poreikiams tenkinti;

PVM deklaracijos FR0600 formoje pildoma:

- 14 laukelis – visa išlaidų vertė 76 Eur (64+12);
- 29 laukelis – PVM suma 16 Eur ($76 * 21\%$).

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Jeigu kitam asmeniui neatlygintinai suteikiama teisė laikinai pasinaudoti PVM mokėtojo nuosavybės teisės objektu, ir tuo pačiu metu su tuo kitu asmeniu yra sudaromas kitas sandoris, nuo kurio atlygio yra skaičiuojamas PVM, ir PVM mokėtojas, nustatydamas šio sandorio apmokestinamąją vertę, įskaičiuoja savo išlaidas, susijusias su suteikiama teise neatlygintinai laikinai pasinaudoti savo nuosavybės teisės objektu, **nėra laikoma**, jog buvo suteikta paslauga PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

- Jeigu fizinis asmuo, PVM mokėtojas, dalį įsigyto ilgalaikio turto priskyrė ekonominei veiklai ir pirkimo PVM įtraukė į PVM atskaitą, tai perdavus kitam asmeniui laikinai neatlygintinai naudotis šiuo turtu, bus laikoma paslaugų teikimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti.

Paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti

23 pavyzdys

- Ūkininkas, PVM mokėtojas, įsigijo priekabą: 90 proc. priskyrė ekonominei veiklai vykdyti ir atitinkamai į PVM atskaitą įtraukė 90 proc. šio turto pirkimo PVM. Rugsėjo mėn. priekabą 20 dienų perdavė sūnui, statančiam gyvenamąjį namą.
- Laikoma, kad buvo suteikta paslauga privatiems poreikiams tenkinti.
- Ūkininkas privalės apskaičiuoti privatiems poreikiams tenkinti suteiktų paslaugų pardavimo PVM.

PVM sąskaitų faktūrų registrai, jų duomenų teikimas

- Apmokestinamieji asmenys (Lietuvos PVM mokėtojai) privalo tvarkyti gaunamų ir išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrus (toliau – Registrai) (PVMĮ 78 str. 5 dalis);
- Į Registrus įtraukiamos visos per mokestinį laikotarpį išrašytos, taip pat gautos PVM sąskaitos faktūros, išskyrus PVM neapmokestinamas finansinių paslaugų suteikimo / įsigijimo PVM sąskaitas faktūras; PVM sąskaitas faktūras, nurodytas PVMĮ 80 str. 7 dalyje; supaprastintas PVM sąskaitas faktūras.
- Registrų tvarkymo taisyklės patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. VA-55;

PVM sąskaitų faktūrų registrai, jų duomenų teikimas

- Mokesčių administratorius turi teisę apmokestinamajam asmeniui įteikti raštišką nurodymą (FR0786) nustatytu periodiškumu teikti Registrų duomenis (formas FR0671, FR0672) už tame nurodyme nustatytą laikotarpį, kurio pradžia negali būti ankstesnė nei apmokestinamajam asmeniui nurodymo įteikimo data.
- Registrų duomenys mokesčių administratoriui gali būti teikiami elektroniniu būdu per Valstybinės mokesčių inspekcijos elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (<https://deklaravimas.vmi.lt>) arba gali būti pateikta užpildyta popietinė FR0671 forma ir / ar FR0672 forma.

Registracijos į VMI seminarus būdai

Užsiregistruoti arba išsiregistruoti galima:

- **elektroniniu būdu VMI Renginių sistemoje**
<https://www.vmi.lt/renginiai/>
- **telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.**

E. seminarų įrašai skelbiami Renginių sistemoje.

Valstybinė mokesčių inspekcija primena, kad:

Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

Greičiausiai informatyvius atsakymus visais mokesčių klausimais gausite paskambinę **telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.**

Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

Dėkojame už dėmesį